

PERIÓDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

CRÓNICA.

ROSENDO ARÚS Y ARDERIU.

Celebrat autor dramàtic,
 humorista de bon tò,
 mestre per varios conceptes
 y filàntrop de debó.

Petardos á Madrid; p tardos á Barcelona... ¿y ahont més?

Ah, sí: petardos á la «Academia española de la lengua.»

¿No persegueix lo govern als petardistas? ¿No 'ls busca ab l' afany decidit de castigarlos? ¿No paga al efecte una numerosa policia?

Donchs si desitja fer un escarment, aquí tèn un petardo de primera, estrepitos més que cap altre, tant que ha resonat per Espanya entera, y per tots los païssos ahont l' armoniosa llengua de Cervantes es parlada ó coneguda.

Los autors de aquesta ruidosa brometa feya temps que duyan la cosa entre mans; feya molts días que treballavan á la sombra, acumulant los elements pera produhir la formidable explosió. No era un secret per ningú l' estropici que maquinavan. Pocas vegadas s' haurá vist tan mala intenció unida á tanta frescura.

La divisa de l' Academia española de la lengua ha sigut fins ara un gresol posat al foch, rodejat del següent lema: «Limpis, fija y da esplendor»

Desd' ara la divisa ha de cambiarse. Lo gresol s' ha de tornar petardo y 'l lema no estará bè fins que diga: «Estalla, peta y enmascara.»

Y 'l fèt es que després de l' elecció del Sr. Comelerán ó Commelerán, ab una ó ab dos mm, que aixó no se sabrá, fins á la nova edició del Diccionari de l' Academia, aquesta ha quedat quartejada, plena d' esquerdas y en un estat de ruina imminent. Efectes del gran petardo.

Lo govern hasta per atendre á la pública seguretat hauria de ordenar lo *derribo* de una institució que s' entreté á tirar petardos.

Fa pochos dias va sortir del *Ateneo barcelonés* un intencionat telégrama dirigit á alguns periódichs de Madrit y crech que tambe á D. Anton Cánovas del Castillo, gefe, á lo que sembla, dels petardistas académichs.

Lo telégrama deya aixís:

«¿Quién es Comelerán?»

Suscribían la pregunta los més coneguts personatjes de las novelas de Pérez Galdós: ó sigan, León Roch, El amigo Manso, D.ª Perfecta, Gloria, Marianela, etc., etc.

Aquests personatjes fills de la poderosa imaginació del primer novelista espanyol, coneguts de tothom y destinats á sobreviure á l' actual generació dels Cánovas, dels Cañetes, dels Catalinas y dels Chestes, que tot y sent Chestes, dintre de la Academia resultan ser veraders *Chistes*; aquests personatjes de tothom admirats com á creacions del geni, tenen rahò de sobras. quan preguntan:

—«¿Quién es Comelerán?»

La resposta es bréu y senzilla.

—Un neo.

Ser neo es la primera qualitat per escalar un sill de l' Academia. Allá no s' hi admeten sinó senyors de bonas costums y santa vida, piadosos y devots, que freqüentin los sacraments y que sápigam dir lo rosari en las sessions de la docta corporació, que l' govern subvenciona á 10 pessetas per barba y per part de rosari.

Y aquí ve que ni de motllo una de las bonas sortidas del inolvidable Carlos Altadill.

Era poch temps després de la revolució de Setembre quan alguns vells progressistas defensavan ab ardor la candidatura al trono del general Espartero.

—Oh, deyan; es qu' Espartero es molt honrat.

—Y bè, va respondre en Carlos Altadill: si tan honrat es Espartero, feulo caixer.

Lo mateix podém dir nosaltres:

—Si tan neo es Comelerán, feulo canonge.

Pérez Galdós es un literat que pot presentarse á tot arréu, sense ferse precedir de la targeta.

A Espanya y América es conegut, estimat, admirat. En tot Europa se 'l aprecia y se 'l distingeix. La major part de sas produccions han sigut traduhidas als principals idiomas; gracias á Pérez Galdós se sab en lo món que no s' ha extingit á Espanya la rassa dels grans novelistas.

Si la seva elecció de académich hagués hagut de ferse per sufragi universal, hauria sortit elegit per una inmensa y aplastadora majoria; ¿quánts vots en cambi hauria tingut lo seu contrincant?..

Dintre mateix del sufragi restringit, ¿qué valen la majoria de las inteligencias académicas que han votat á Comelerán al costat de la minoria de las que han votat á Pérez Galdós?

Es veritat que la mecánica, que tants grans maravellas ha produhit, no ha inventat encare un pesa-cervells, per ponderar ab escrupulositat lo mérit just de cada una; pero á falta de medis mecánichs per aquilatarlo, existeix lo criteri públich, lo judici de la opinió, la conciencia del país unánime en l' estimació y en lo despreçi.

Descontém de la majoria *comeleranémica* un sol nom, lo del Sr. Tamayo, inteligencia resplandent pero embolcallada en las preocupacions y quimeras del ultramontanisme, y 'ns quedan Ca-

novas, lo cantor d' Elisa, y Pidal, lo seu Fadrí de Sau; lo Conde de Cheste, alevís traductor de la Divina Comedia qu' está destinat á tastar las afiladas unglas del Dante, apenas traspassi 'ls umbrals de l' altra vida: un conde y un marqués molt coneguts á casa seva, encare que ignorats del tot en lo camp de la literatura. lo conde de Casa Valencia y 'l marqués de Valmar; Catalina y Cañete, autors xiulats mes de una vegada *et sic de caeteris*.

En cambi á l' altre costat s' hi troban noms tant qualificats com los de Castelar, Zorrilla, Núñez de Arce, Campoamor, Valera Balaguer: conservadors com Silvela (D. Manuel) y 'l Marqués de Molins, que no han volgut en aquesta ocasió ser cómplices dels Cánovas y dels Pídals, y eminencias tan universalment celebradas com la del portentós Menéndez Pelayo, que ab tot y sas preocupacions reaccionarias no ha pogut deixar de veure en lo nom de Pérez Galdós, no 'l nom de un liberal sinó 'l de una reputació literaria honra d' Espanya.

¿Quí ha resultat elegit un cop feta aquesta confrontació de noms: Comelerán ó Pérez Galdós?

Lo que ha sigut havia de ser.

No en vá se sol dir y aixó han de saberho de memoria 'ls autors de Diccionaris: «Dèu los cria y ells s' ajuntan.»

Quan Dèu va criar á Pérez Galdós va ferho perque pogués ajuntarse ab lo grá de la Academia.

En cambi al criar á Comelerán va destinarlo á juntarse ab la palla.

Cada ovella ab sa parella.

Los Catalinas, los Cañetes, los Pídals, los Cánovas farien un trist paper confrontats ab en Pérez Galdós, y buscan, com es natural, quí no puga eclipsarlos.

No es sols qüestió de admetre ó retxassar á un académich per sas ideas políticas, com ha volgut suposar *ex-cathedra* D. Joan Mañé y Flaquer, adjudicant ó poch menos lo títul de liberal y la qualitat de franc-masóns al conde de Toreno y al senyor Menéndez Pelayo. Aquí de lo que 's tracta es de seguir disfrutant de una autoritat ficticia y artificial que 's desfaría com la boyra matinal, disolta pèls raigs del sol, lo día que las verdaderas eminencias predominessin en la primera corporació literaria del país, y aixó 's logra nombrant Comeleráns y procurant que no minvin los académichs del *montón*.

De totas maneres l' últim petardo de la Academia de la llengua justifica hasta cert punt la opinió dels que demanen que l' govern dongui una satisfacció al país escandalisat.

Alguns han demanat que l' Academia siga disolta.

No abundém nosaltres en semblant propòsit. Som partidaris del dret de associació y no hem de impedir als aficionats á constituhir academias que las constituheixin á la mida del seu gust.

Lo que sí desitjariam es que l' *Academia de la llengua* perdés las gangas, ganguetas y gangassas que avuy disfruta, en forma de dietas, comissions, lloguer de casa, propinas, subvencions y altres emoluments que pesan sobre l' esquilmat presupost de la nació.

Despullis á l' Academia de la representació oficial y s' haurá fet lo que reclaman la justicia y la conveniencia.

Després de tot l' autoritat de una Academia no depén de la protecció del govern: sinó dels mérits y actes dels membres que la componen.

En l'època dels grans escriptors castellans, no 's coneixian Acadèmias de la llengua. Cervantes, Quevedo, Hurtado de Mendoza, Mariana, Frà Lluís de L'eó, Teresa de Jesús, Calderón, Alarcón, Moreto, Lope de Vega, Tirso de Molina, Mariana y tants y tants genis del sigle d'or escribían lliures enterament de las trabas acadèmicas, y per xó creavan y enriquían l'idioma, que posat en las sevas mans, brillava plé de vida, de color, de relleu y expressió.

¿Qué fan en cambi aqueixas autoritats estantissas que s'engalanan ab lo títul de definidoras del llenguatge? Desmenussarlo, triturarlo, cohibirlo, talar las alas del geni, dificultar sa necessaria transformació, proporcionar motllos fets als escriptors faltats de iniciativa propia, y per postres y com una gran cosa, donarse la companyia dels Comeleráns.

Si 'l govern no 's decideix á pendre una resolució enérgica que serveixi d'exemple, hasta tinch por de que á la primera vacant que resulti, lo Marqués d'Olérdola, en recompensa dels seus clichés oratoris, serà nombrat académich de la llengua.

Encare que, bèn mirat, com los tals académichs han de residir necessariament en la vila del os, podria molt bèn succehir que D. Francisco de Paula, renunciés á semblant honor.

Molt honrós serà, si vostés volen, anar á Madrid á ser académich de la llengua.

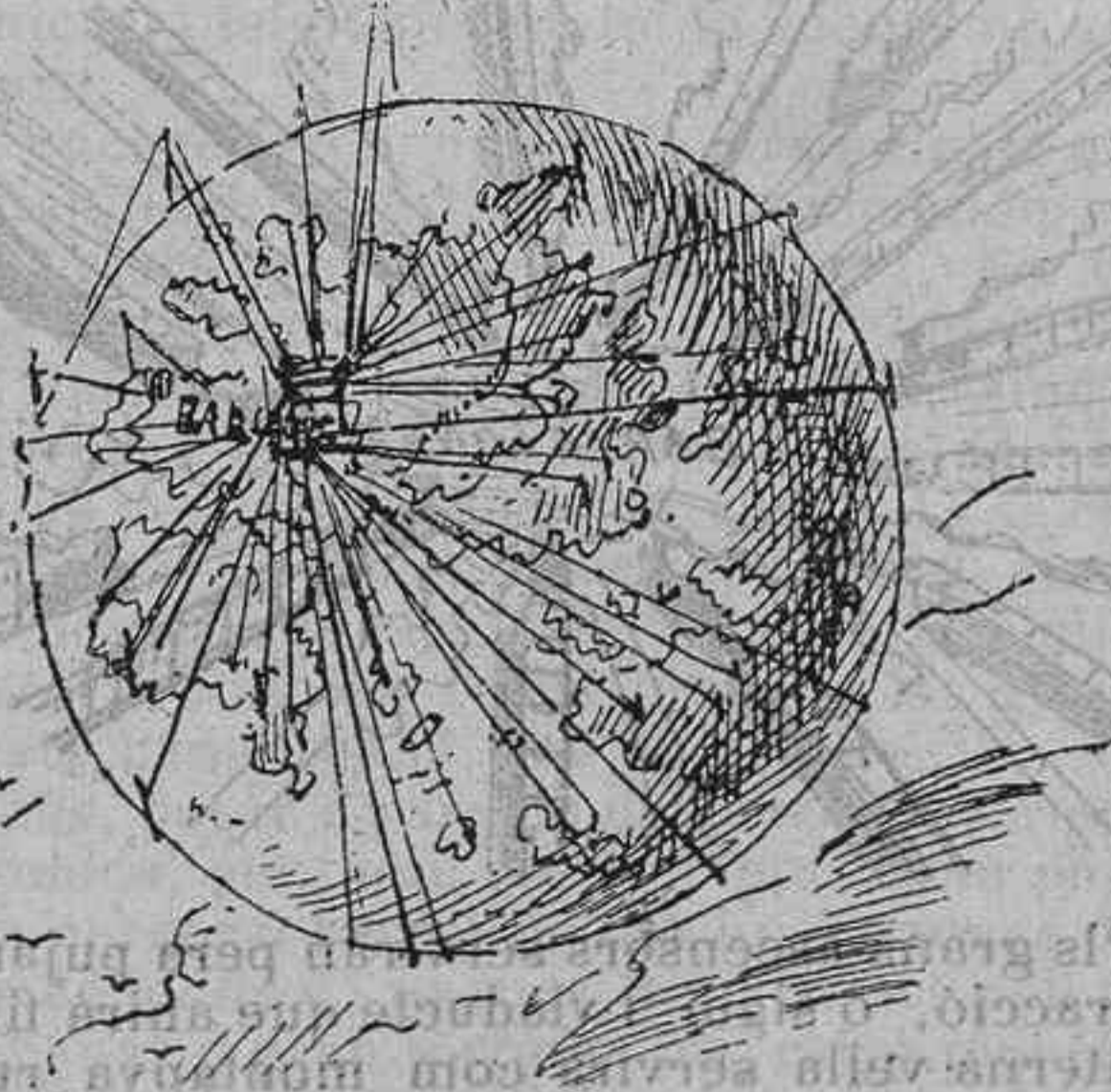
Pero 'm sembla que ha de preferir quedarse á Barcelona y ser académich del paladar.

P. DEL O.

LA SEGONA EXPOSICIÓ UNIVERSAL (!) DE BARCELONA.

Ja se 'n parla de baix en baix, y ja se sab que ha de ser cosa estupenda. Segons sembla, l'altre día va haverhi ja lo gran conciliabul y va determinar-se que la segona andalussada ha de deixar petita com un grá de mill á la primera.

—«Barcelona es la primera ciutat del món, va dir un dels reunits. Es més elegant que París, més

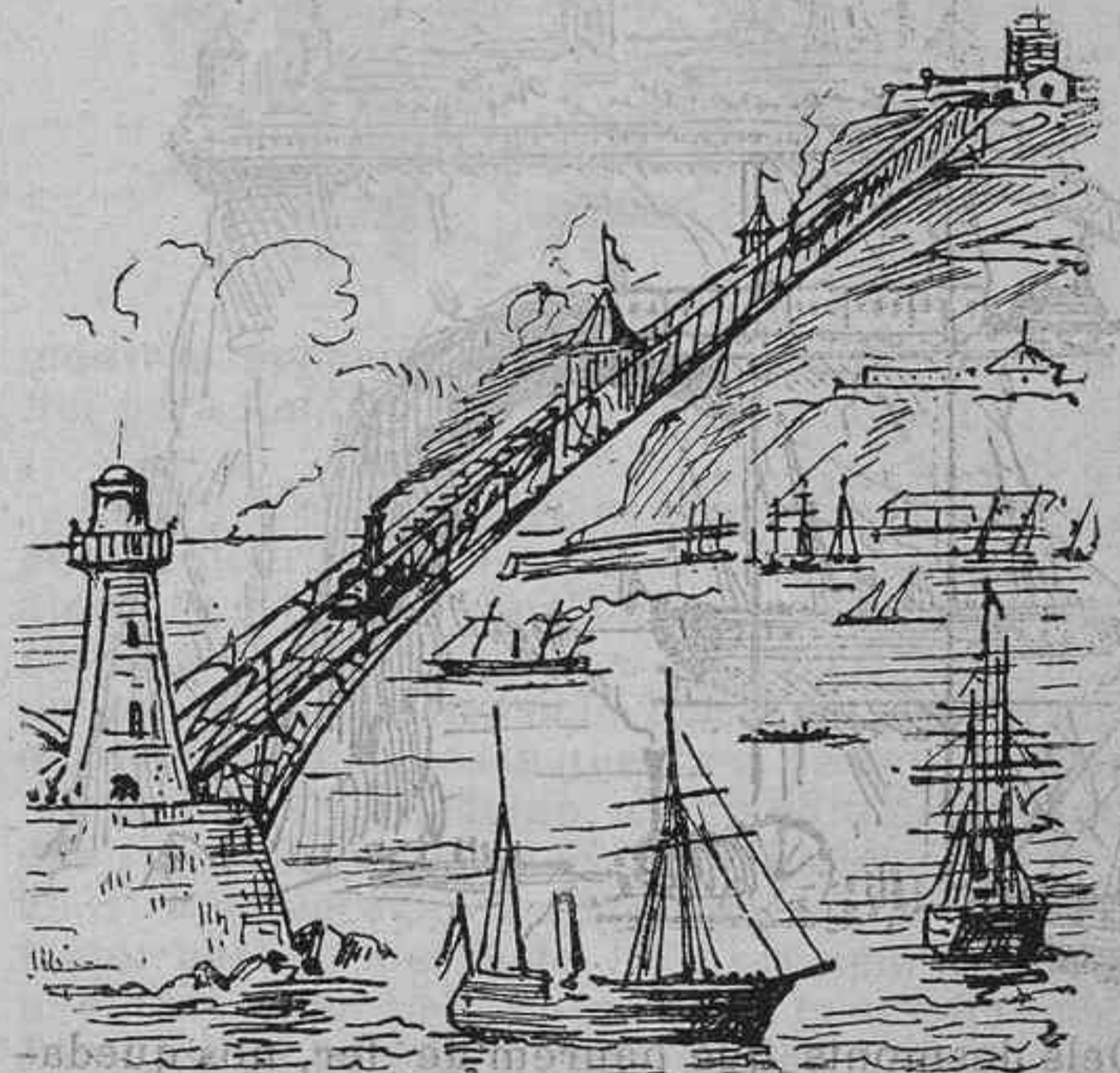

opulenta que Londres, més activa que Nova York y més monumental que Roma. ¿A qui, donchs, sinó als barcelonins toca celebrar d'una manera digna l'adveniment del sigle xx? ¿Qui 'ns privará de fer la segona Exposició universal, l'any 1900?»

—«Pero, va objectar un altre, hem de quedar com nos correspon, y á aqueixas nacions infelissas que volen passar per civilizadas, com Fransa, Inglaterra, Alemania y 'ls Estats Units, hem de deixarlas ab un pam de nas. Nos sobran los elements y medis pera ficarnoslas totas á la butxaca... de la armilla.»

Y una gran part dels barcelonins, ó sigui tots los que están tocats de la bojeria de la fanfarria, van aplaudir com desesperats, convenint en que la Exposició que saludará l'adveniment del sigle xx ha de ser una maravella... y ha de ferse á Barcelona.

Lo siti d'emplassament ja 'l tenen pensat: la montanya de Montjuich. La gran atraccion la tenen tambe ja en projecte: un viaducte desde lo cim del castell fins á la Llanterna vella. Lo pres-

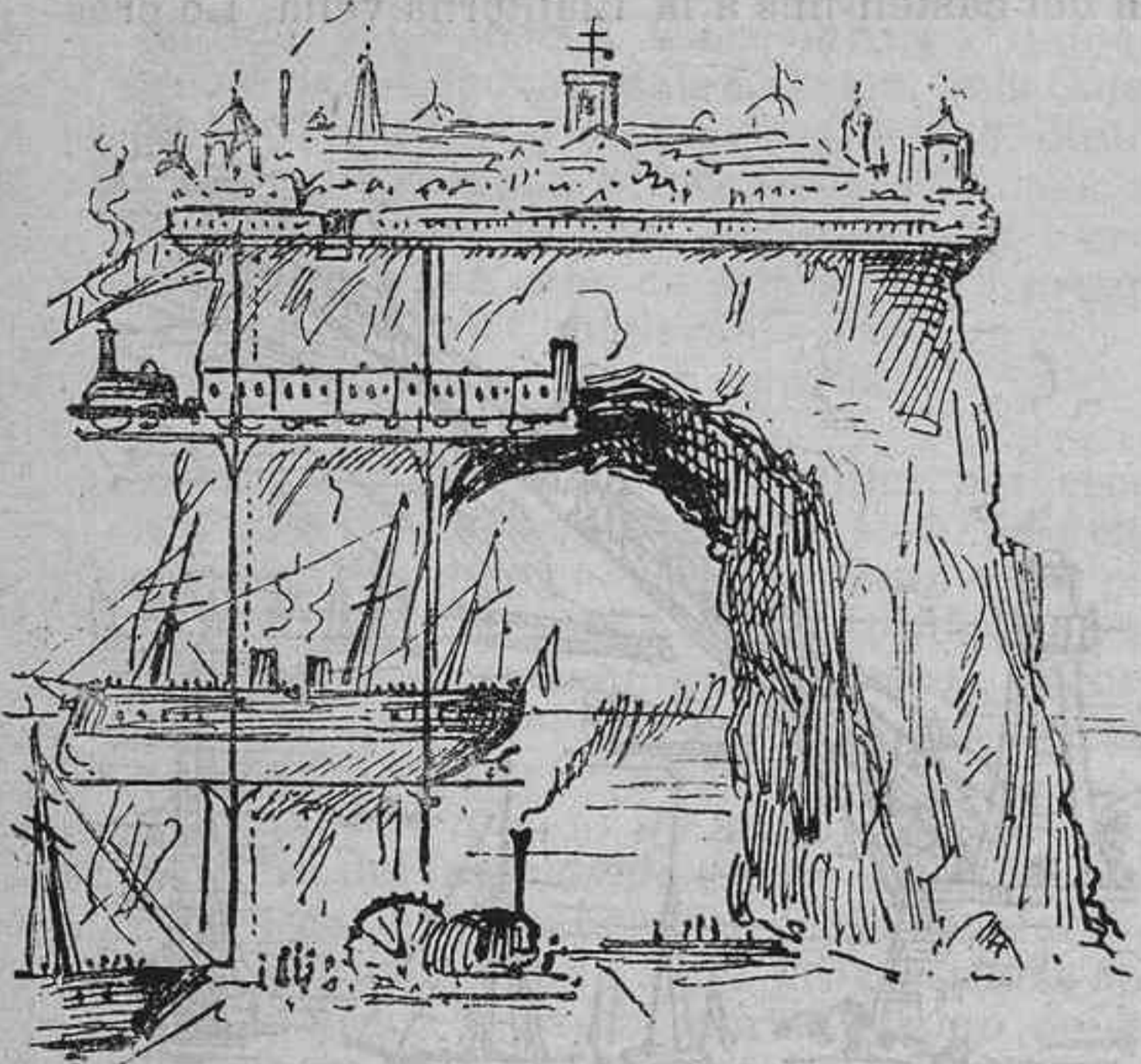

supost no 'l tenen fet, ni 'ls té cap importancia. Lo mateix podran gastarse deu ó dotze milions, que doscents ó trescents milions de duros. ¿A Barcelona, á la primera ciutat de la terra, no li vindrá pas de tan poca cosa!

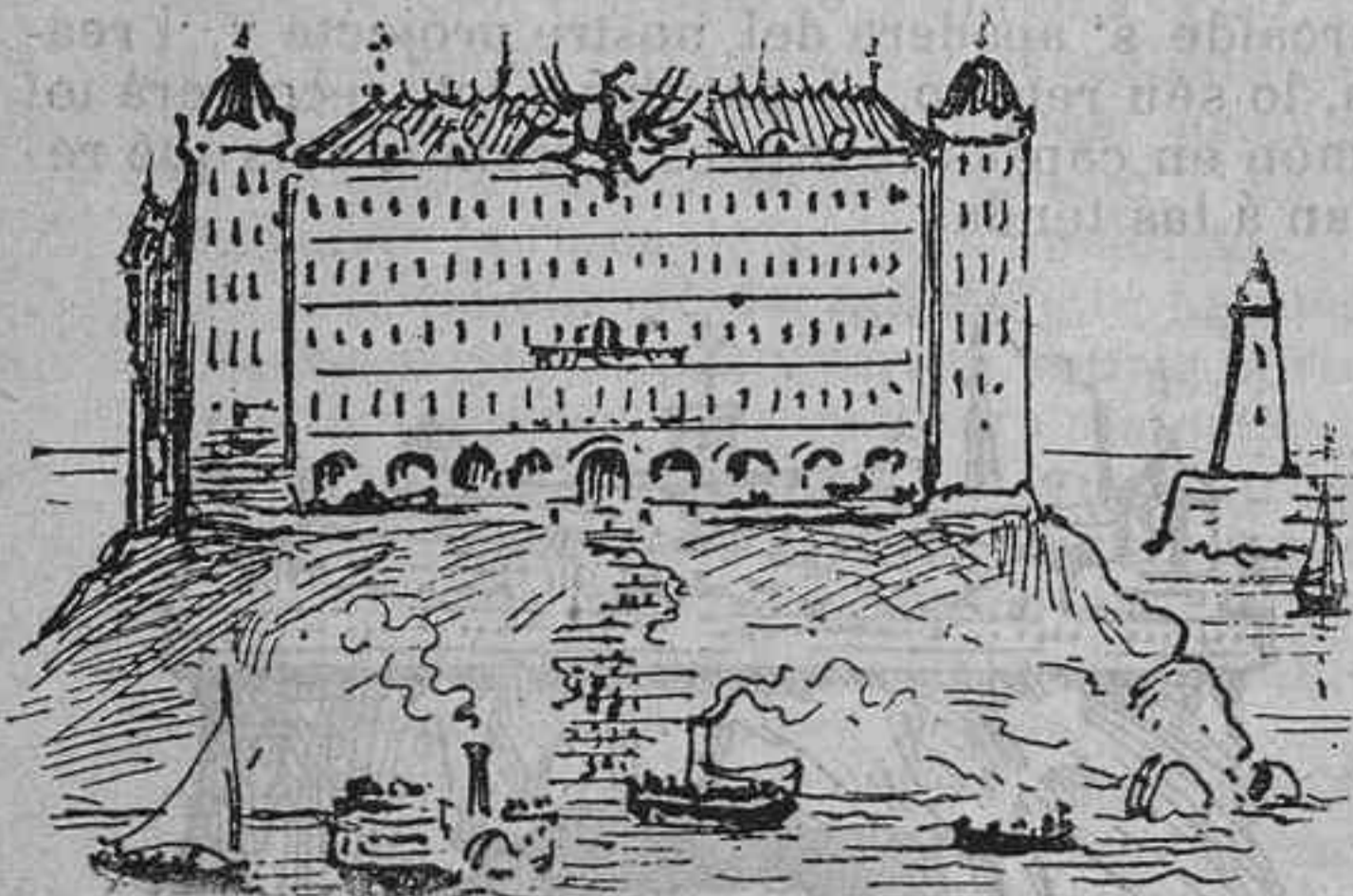
Partint de tals bases, aném á dir lo que fariam nosaltres, y es'ém bèn segurs de que ningú 'ns dirá que no estém á la altura del nostre nom. Si l'arcalde s'apodera del nostre projecte y 'l realisa, lo seu retrato, ab patillas y tot, recorrerà tot lo món en capsas de mistos y cromos dels que regalán á las tendas.

Agafem la montanya de Montjuich, y 'n tirém á terra las duas terceras parts, deixantla en la forma d' un inmens arch de triunfo, per l' istil de qualsevol dels que han fet ara la delicia dels barcelonins. La torre del castell li servirà de coronament, y podrà disfressársela, si 's vol, de gran carbassa ab patillas, pera que perpetuï al autor del gran projecte. L' arch natural que resultarà serà sens cap dúpte lo més gran del món. Lo de la Estrella de París y tots los de Roma plegats podran passar pèl portal del nostre. En lo terrat del gran arch hi haurà las grans instalacions. Los edificis secundaris podran ben bè emplasarse damunt de las cornisas y rellaus, que serán gegantins y practicables.

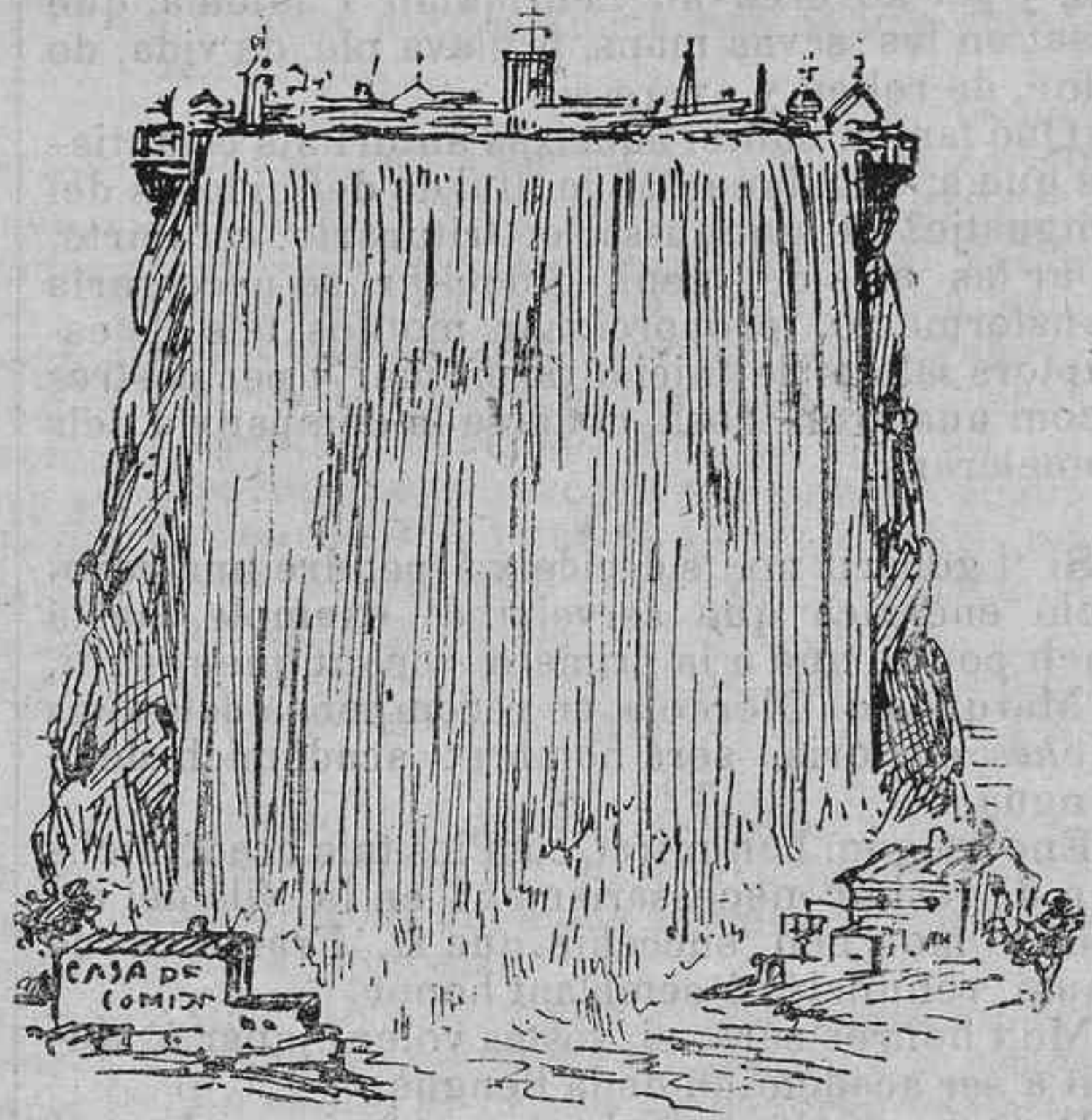
Dels desmunts que haurém de fer, nos quedaran alguns milions de metres cúbichs de terras y pedra. Los aprofitarem pera fer una gran isla á la boca del port, al davant de la farola. En la isla improvisada hi alsarem un gran h6tel pera deu ó vint mil lits, y 'l farém, no en cinquanta tres días y la orna, com lo d' ara, sinó en cinquanta y tantas horas, de las quals nos ne sobrarán encare la meytat y altres tantas.

Un cop fet lo gran arch, tractarem de portarhi aygua, y no 'ns mocarem pas ab mitja mànega. De la provincia de Lleyda pendrem lo Segre, de la de Tarragona l' Ebro, y de la de Girona 'l Ter, y costi lo que costi los abocarem al Llobregat, formant ab tal reuni6 de rius una de las corrents més caudalosas d' Europa. Tota aquesta massa d' aygua la elevarem á dalt de Montjuich, lo qual nos proporcionarà la gran novetat de poder fer

grans lagunas al voltant de totas las instalacions, fent de la futura Exposició una verdadera Venecia. Los visitants que no vulguin anar á peu, podran recórrerla en g6ndola.

Aqueixa abundancia d' aygua corrent, elevada á prop de doscents metros d' altura, nos permetrà fer lo saltant més important del món. Serà

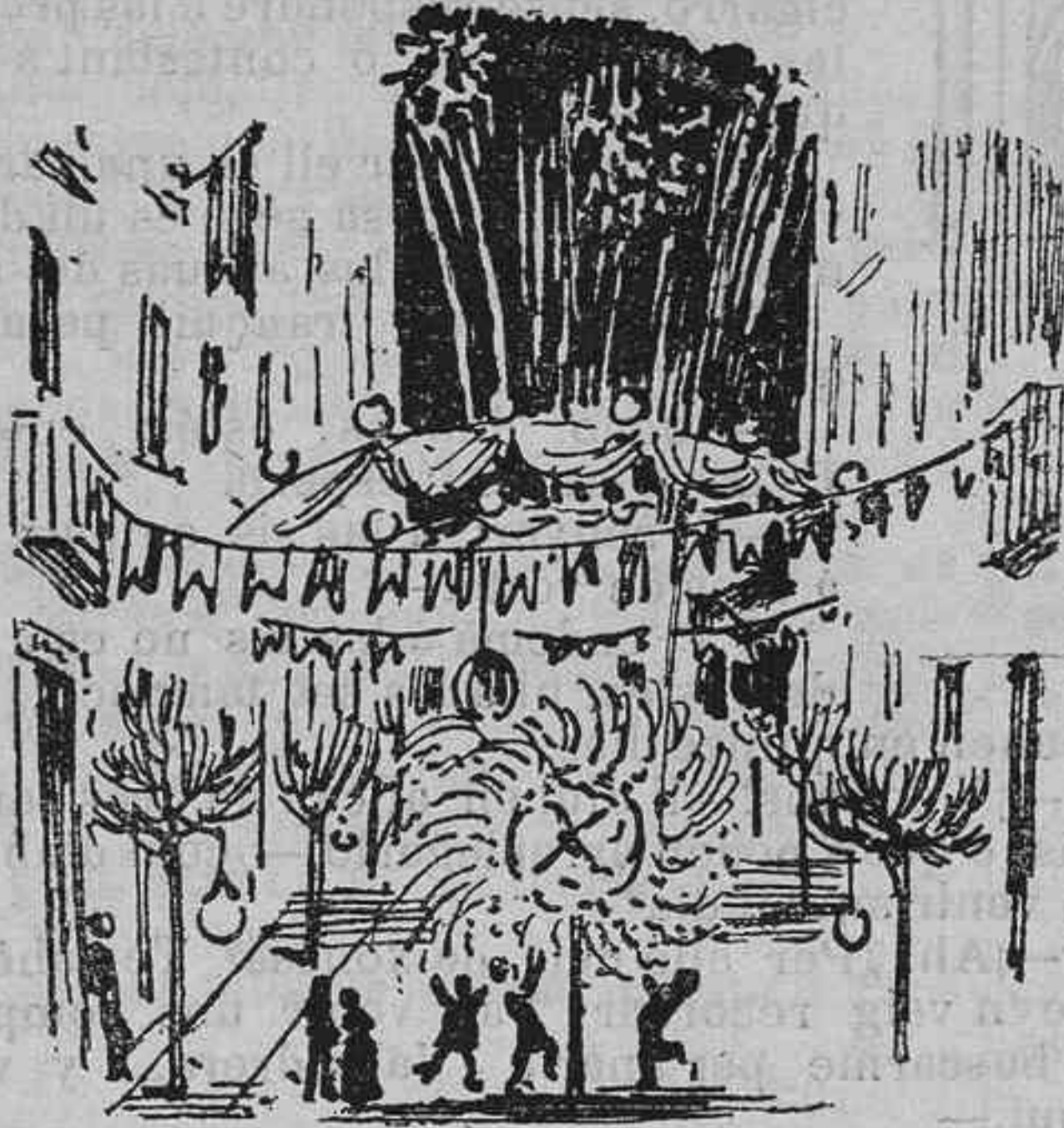
set ó vuit vegadas més alt que 'l del Rin a Schaffause, y quatre ó cinch més que 'l del Niágara americá. Los quatre rius reunits se precipitarán vertiginosament desde las murallas del castell á las hortas de Sant Bertrán. L' espectacle serà únich.

Lo saltant nos donará tanta forsa com voldrem. Una petitissima part la aprofitarem pera 'ls grans ascensors, que farém vint ó cent vegadas més grans que 'ls de Liverpool, y per ells pujaran los trens en'ers fins al cim del arch de la gran Exposició. Inútil es dir que totas las vías férreas, lo mateix que 'ls grans vapors trasatlántichs aniran á parar á dins mateix del ascensor, portanthi per milions als visitants que vindran de per tot arréu.

Y si 'ls grans ascensors servirán pera pujar, la gran atracci6, ó sigui 'l viaducte que anirá fins á la Llanterna vella servirà com montanya russa pera la baixada. Vag6ns enormes, capassos pera mil viatjers cada un, serán expeditos continuamente y desde lo punt més elevat del viaducte. Aixís aquest en tota sa extensió, com los ascensors á distintas alturas, tindran tota mena de restaurants y entreteniments, en los quals podran detenirse 'ls visitants.

Pera la gran Exposició del sigle xx, las festas populars que farà Barcelona deixaràn molt endarrera 'ls quèntos de las mil y una nits. Dos anys avants de la inauguració comensaràn ja las lluminarias, y tots los grans carrers y plassas conservarán las penjarellas y archs fin dos anys després de la clausura. Será cosa may vista ni ima-

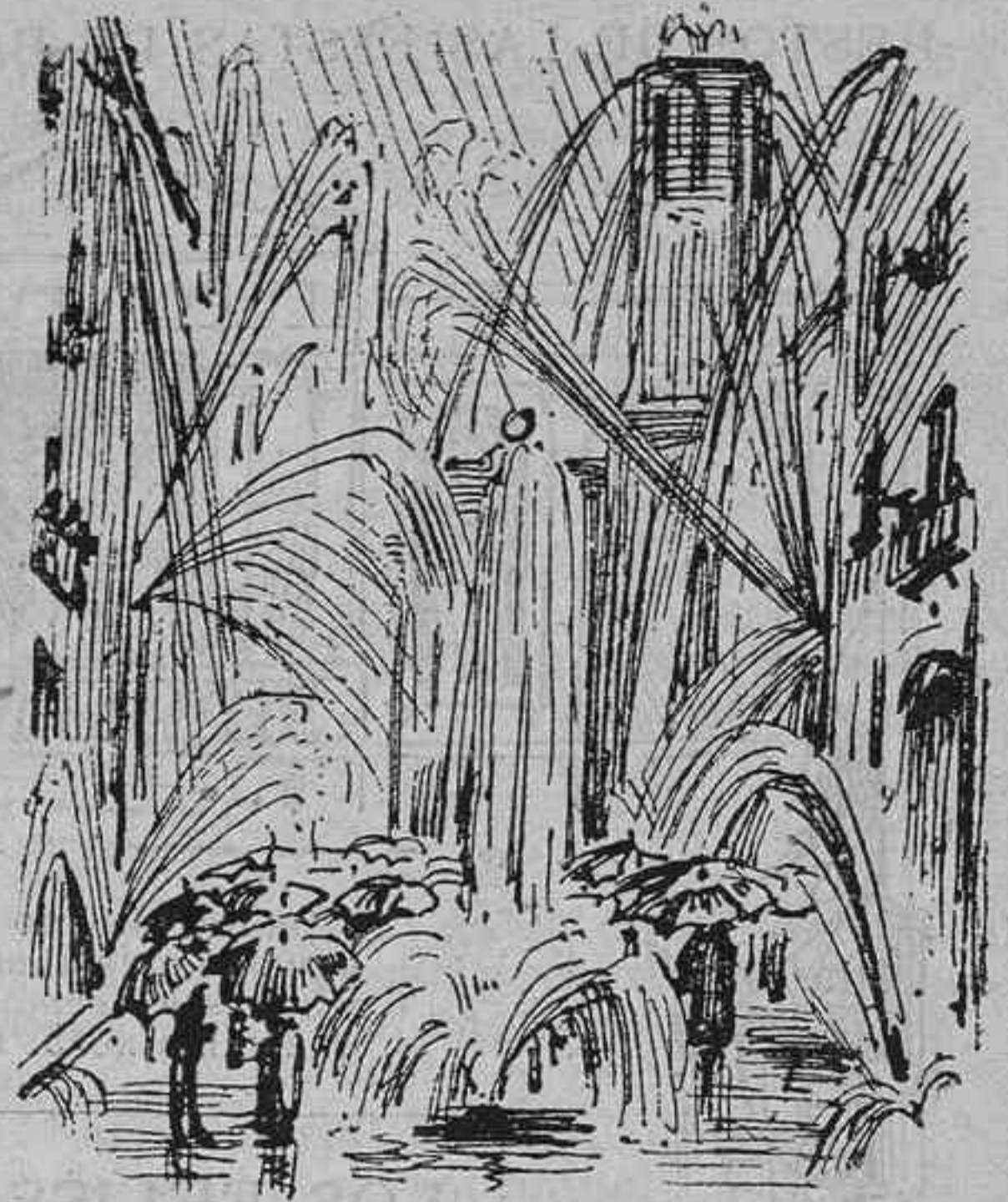

ginada per ningú del món. De castells de fochs ab sortidors y rodas y cohets que xiulin ne farém lo menos tres ó quatre cada día feyner. Cada día de festa será una roda continuada. Ab la punta de la una encendrán l' altra.

De banquetes y *lunchs* ne donarém tants com mana la santa mare naturalesa, ó siguin tres al menos cada día. Si aquesta vegada sols hem derrotat en àpats tan com nos ha produhit l' *afortunada* Exposició per tots conceptes, llavoras hi gastarém tot lo que sigui precis, puig que no 'ns vindrá d' alguns milions més ó menos.

De congressos no 'n vulguin més. Cada gremi celebrarà 'l seu, y tots serán internacionals, puig que las grans salas que 's farán, estaràn en comunicació telefónica ab tot lo món y ab algú més encare.

Y encare farém una festa m' s notable que totas las que hem indicat, sols que demaném als nostres lectors que guardin lo secret. En uns días dats, deixarém corre las ayguas, com á Versalles ó al Palacio de Cristall de Londres, sinó que 'ls deixarém molt, moltíssim endarrera. Quan correrán las nostras ayguas, los surtidors se contarán per milers ó per centenars de milers, ab la ventatja de que aquesta festa 'ns sortirà relativament barata. Totas las casas tenen ja las ayguas dels terrats canalizadas fins al carrer. 'Ns bastará, donchs, posar un broch de sortidor variat á cada canonada, pera que tan bon punt com ploqui, de cada carrer ó plassa ne brollin dotzenas ó centenars de jochs d' ayguas variats. Al peu de cada campanar ó gran torratxa los raigs pujarán més alts que las casas. Naturalment que la fetxa de tal espectacle será sempre incerta, pero aixó sols será en benefici de la gran ciutat. Tot lo món estarà amatent á las prediccions dels observatoris, y cada vegada que de Nova York 'ns avisin *el-clón*, de per tot arréu sortirán trens extraordinaris cap á casa nostra. ¿Que luego no plou? Millor; los que hajin vingut no se'n entornarán pas, y

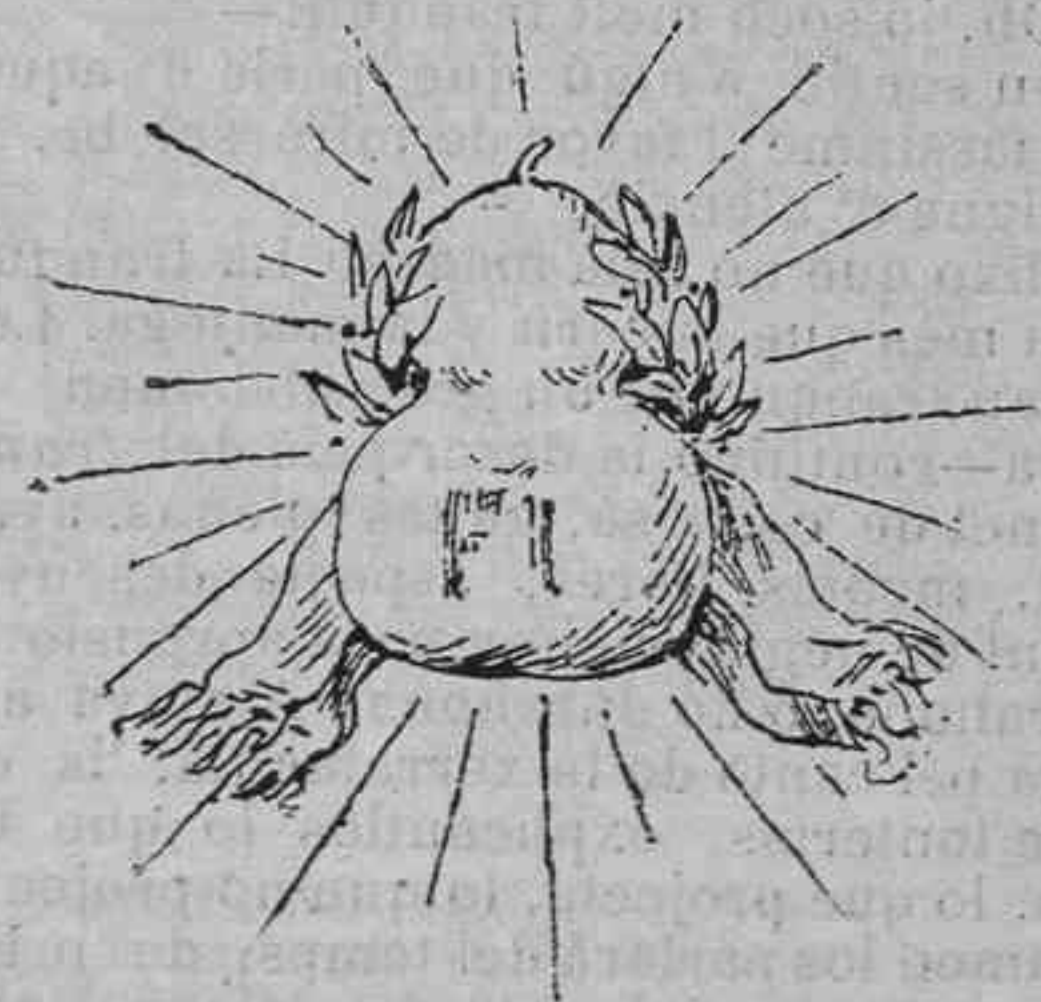
mentres esperin la próxima pluja, tot será benefici pera fondas, establiments y botigas.

Aixó y molt més faríam si nosaltres manessim, pera celebrar dignament l' adveniment del sigle xx, y esperém que 'ls que manan no farán pas menos de lo que nosaltres faríam. L' éxit inmens obtingut per la Exposició Universal actual ab sas entradas monstruosas que han deixat per portas las de París y Fi'adelfia, ab sos edificis d' esquerdas y goteras que han sigut l' admiració del món, ab l' aglomeració d' extrangers que durant la major part de mesos de la Exposició no 'ns han deixat anar pels carrers, ab la suficiencia del Jurat, ab la baratura y esplendides dels àpats, ab las maravellosas publicacions que s' han fet, com lo periódich especial de la Exposició y 'ls ben ordenats y millor impresos catálechs, etc., etc., y sobre tot, ab l' esplendent resultat económic que ha donat una festa que durant los vuit mesos que ha estat oberta, á lo menos sis ó set días ha arribat á pagarse 'ls *gastos serals*, nos obliga á no tornárnoshen pas endarrera.

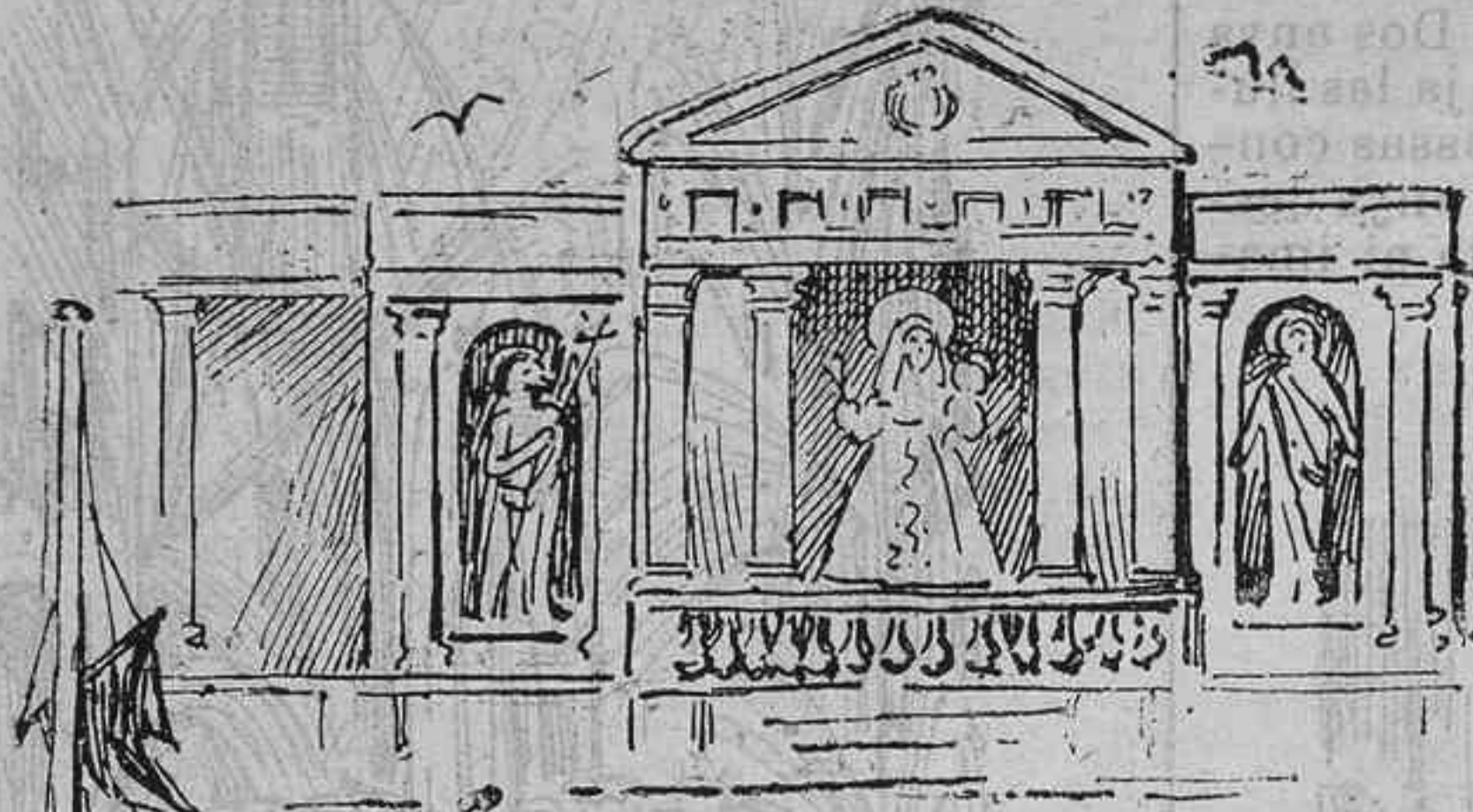
Ja qu' hem entrat en lo camí de las grandesas, seguimlo fins al fi, y no parém fins á que d' alló de «Barcelona, París y Londres» n' esborrém Londres y París, y quedi sols la nostra ciutat com la única capás de realisar lo que fins ara ha sigut considerat com puras exageracions de

PAQUITO GÁZQUEZ.

l' andalus de Barcelona.

RESTOS DE LAS FESTAS DE BARCELONA.

De tot alló, no més queda
aquests pals abandonats
y aquesta hermosa capella
que van aixecá 'ls soldats.

LOS FELISSOS.

La felicitat es com lo gust, com la bellesa... una cosa purament convencional.

Per moltes personas l'allyoli significa l'última expressió de la delícia gastronómica. Altres no poden sentir parlar d'allis que no se 'ls remogui tot lo seu interior.

Una rossa, segons per quí, será un tipo delicat d'hermosura. En cambi aquella mateixa rossa, inspirará aversió á un altre que sent predilecció per las morenas.

Lo mateix passa ab la felicitat. Cadascú se la fa á la seva manera y segons lo seu caràcter y temperament. Uns son felissos ju-

gant al billar, altres ho son embarcarse, altres treballant, altres dormint... ¡hi ha una varietat de felicitats admirable!

Pero, siga que 'ls temps ho han portat aixís, siga que 'l nostre nivell moral s' haja rebaixat, avuy, sobre la gran massa de gent que s' apellida felís, descollan los felissos per excelencia, los tranquils, com se diuhen ells mateixos.

—¡Oh, jo soch molt tranquil!

Quan sentin á algú que parla d'aquesta manera, fassinme 'l favor de mirársel be, qu' es un tipo digne d'atenció.

De fixo que no está magre. La tranquilitat engraixa més que la carn y la mantega. Lo sello d'un gran tranquil es un gran abdómen.

Será—continúo la descripció del tranquil—un homenet de color sá, galdas plenas, ayre impertinent, modals llibres, aspecte descuydat... un conjunt de negligencia y poca aprensió.

Enrahona, ó no enrahona. Aixó va á ratos. Si li pega pèl cantó de la xerramenta, 'ls omplirá 'l cap de tonterías, explicántlos lo que fa, lo que pensa, lo que projecta, lo que no projecta. En un santiamen los parlará del temps, de 'n Bismarck, del barco-peix, del petardo de can Batlló y dels

balls de máscaras. Després los dirá que s' ha menjat un biftech per esmorzar y que la corbata que porta li va costar dotze rals. Tot de repent girará qua.. y 'ls deixarà plantats, sense despedirse siquiera.

Si la dòna per no enrahonar, s' assentarà en un recó mirant lo fum del cigarro, sense respondre á las preguntas que li fassin ó contestant á tres quarts de quinze.

La formalitat per ell es una paraula vuyda. Una promesa seva es un document escrit sobre las ayguas del mar.

Quedan ab un tranquil pera fer qualsevol cosa:

—Bueno, donchs, estém entesos. Demá á las sis l' espero.

—Si senyor: á las sis en punt seré á casa de vosté.—

Y l' endemá á las sis no es á casa de vostés, ni á las set tampoch, ni 'l

veuhen en quinze días.

—¡Y donchs!—li diuhen al cap de tres setmanas, ó quan poden arreplegarlo,—¿cóm diable no va venir aquell día?

—¡Ah! ¿Per alló dels daixonsas? Tè rahò. Ni me 'n vaig recordar. Van venir uns companys á buscarme per anar á Vallvidrera... y vel'hi aquí.—

Y aixís se queda la cosa. ¡Es tan tranquil!

Si un tranquil va al teatro, no tè necessitat de comprar asiento. 'S posa á la primera butaca que li vè al davant, y llestos. ¿Que després vè 'l propietari d' aquell puesto y 'l fa alzar? Bueno; s' alsa y 's posa més amunt. ¿Que també fan aixecarlo d' allá? Aixó ray: mentres hi haja butacas, no hi ha perqué espantarse. ¡Es tan tranquil!

No hi ha res tan cómodo com estar dotat d'aquesta circumstancia. La felicitat somriu á totas horas al home tranquil y l' ajuda á sortir victorios de las més difícils situacions de la vida.

¿Fer l' amor á una noya ignocent y honrada? ¿donarli paraula de casament? ¿demanarla als pares? ¿ganar á la casa, y fèisen amo y abusar si á má vè de la noya? ¡Ps! ¿qu' es aixó, ben mirat? Una broma, un entreteniment. Ja se sab que 'ls homes treuhen lo que poden de las donas y qu' en assumptos d' amor, lo prometre no fa pobre. ¡Qué diable! ¿que rodi la bola! ¿oy?

Lo tranquil coneix molts sastres y molts sabaters. Y 'ls paga, si pot: y si no pot no 'ls paga. Pero per xó no s' avergonyeix de dirho. ¡Ah, aixó no! Una de las sevas grans qualitats es la franquesa.

—¿Veu aquest pantalón? Encara 'l dech. Y miri, ja es foradat. Con que. calculi. Al barber fa més de tres mesos que no 'l pago. ¡Sort que aquest, al menos, ja pot dir que 's cobra alguna cosa, quedántsem los cabells sobrants cada vegada que me 'ls talla! Es clar, d' aixó 'n pot fer perrucas...—

Y 's posa á riure y 's queda tan tranquil.

Quan puja al tranvía, desseguida traba conversació ab la senyora del costat, ab la criada del davant... ó ab lo conductor del darrera. Moltes vegadas li clavan un xasco; pero ell no 'n fa cabal. ¡No faltaria sinó que 's preocupés per un pebrot! Ni que n' hi donguessin un sarrió no 'l sofoclarían. D' aixó del rubor y de la vergonya ja n' ha sentit parlar; pero á punt fixo encara no sab qu' es.

Lo regiment dels tranquils ho invadeix tot: no

's pot donar un pas que no 's trobi un representant del gremi.

¿Veuen aquest que saluda á un conegut seu que ara passa, y li venta una clatellada que li fa caure 'l barret? Es un tranquil, que sempre saluda aixís.

¿Reparan aquell que desde 'l carrer diu coses á una noya que cús en lo balcó de un segon pis? Es un tranquil dels que miran enlayre.

¿Observan aquell altre qu' estira las orelles á un pobre mistayre que dorm vora un arbre? Es un tranquil que 's diverteix.

Los tranquils se prenen lo carrer com si fos á casa seva, las taulas dels cafés com la taula del seu menjador, las senyoras que passen com si fossin conegudas y la societat humana com una joguina fabricada expressament pera divertirlos á n' ells.

Moltas personas débils tenen la patxorra de suportarlos; altres s' encantan ab las sevas gracias y fins n' hi ha que s' atreveixen á admirarlos y arriban á dir ab totas las sevas quatre potas:

—¿Qué 'n son de felissos aquests tranquils!—
Jo no soch d' aquesta opinió. M' agrada donar á las cosas y als homes lo seu verdader nom, y per xó dich, y aquí acabo:

—¿Qué 'n son de felissos los que no tenen vergonya!

A. MARCH.

MISTERIS DE LA NIT.

NOCTURNO.

Era de nit; no plovia,
pero no estava seré.
Al peu d' una gelosía
un molt galán caballè
enrahonava ab s' aymía.

De prompte, s' obrí un portal,
procurant no fer remór,
surt un gerrero mol alt,
y al caballer sense por
al pit li clava un punyal.

Sense llensar ni un trist jay!
lo caballer queda mort.
La dama agafa un desmay,
y l' assesi ab son mal cor
deixa tal lloch sense esglay.

La lluna tot desseguit
ilumina 'l quadro, y jo,
que volia en mon neguit
fe' un nocturno, penso aixó;
ho apunto y... me 'n vaig al llit.

LL. MILLÁ.

UN DE FORA.

D' una hora lluny se li coneix que aquest home no ha estat may á Barcelona.

Qualsevol cosa l' admira. Per anar del Pla de la Boquería á la plassa de Catalunya, lo menos ha estat tres quarts. S' atura pels kioscos, s' encanta davant de las taulas de las floristas, s' enfaba contemplant una senyora que porta un barret ben alt ó un polissón molt gros...

Ara 's dirigeix directament á un mistayre: ve-yám, potser li regatejará una capsa de mistos. ¡Tenen unas ocurrencias tan raras aquests de fora!

—¿Noy!—
Lo mistayre no 'l sent. Y es extrany, porque 'ls mistayres acostuman á tenir l' oído molt fi.

—¿Nooooooy!—
¡Ara! Acostemshi: será un diálech deliciós.

—¿Vol una capsa?
—¿Una capsa de qué?
—De mistos; miri, n' hi ha més de cent á cada una.

—No 'n necessito de mistos, no fumo.
—Y donchs ¿qué vol?
—¿Sabs si han tocat las tres?—

Lo mistayre 'l deixa plantat. ¡Pobre pajés! Potser á las tres ha de ser á algun puesto. Aviat que li dich jo; pero nó, deixemlo estar. ¡A veure cóm se las manega.

Tè, ara trenca cap al portal del Angel. Seguimlo. ¡No 'n va poch de perdut aquest home!

¿A qui fa senyas? ¡Ah! Busca un tranvia: vaja, ha d' anar á Gracia... Nó, lo qu' es en aquest que ara passa no hi podrà pujar pas...

Pero, mira cóm s' espavila l' home. Deu sapiguer que cridant als conductors los tranvias s' aturan, y 's vol fer servir com un senyor.

Lo conductor ja se 'n ha adonat.
¡Cóm s' escarrassa 'l pajés fentli senya que aturi 'l carruatje!

SANT PAU.

L' ESQUELLA avuy felicita
als seus lectors estimats
que 's diguin Pau ó Pablito,
siguin peluts ó pelats.

—¡Pssst! ¡cotxero! ¡pssst!...—

Sí, Déu te 'n darà. Justament ara 'l tranvia ha emprés la pujada del portal del Angel y li es impossible aturarse...

Encare; veig que 'l conductor es un home una mica atent. S'ha adonat dels signos y crits del pobre foraster, y li indica que després que 'l tranvia haja guanyat la rampa l'esperarà.

Lo pajés ho ha entés perfectament.

Ja s'hi encamina, xano xano. ¡Quín home més calmós! Si ho fa aixís, lo tranvia s'haurà d'esperar tota la tarde...

Vaja, ja s'hi va acostant. Anémhi també: vull sentir la repulsa que li clavarà 'l conductor, que 'm sembla que s'está impacientant.

¡Apa, de mica en mica! Aquest pajés sembla un carro-mato, d'aquells que portan bötas... ¡Quína marxa més acompassada!

¡Cóm pica de péus lo conductor! Me sembla que al arribarhi prou li venta una boleya. ¡No 'l fa esperar poch ni gyyre!

¡Au, una mica més! Ja hi som.

Lo conductor:—Alsa, home: puji d'una vegada.

Lo pajés:—¿Per qué?

Lo conductor:—¿No va á Gracia?

Lo pajés:—Nó.

Lo conductor:—¡Y donchs! ¿per qué 'm feya senyas que parís? ¿qué vol?

Lo pajés:—Ferli una pregunta.

Lo conductor:—¿Qué?

Lo pajés:—¿Sab si han tocat las tres?

MATIAS BONAFÉ.

A LA DISPESERA.

(SONET.)

No vull pas que vosté m'estimi tant
cada mes desde 'l quinze cap amunt,

PREPARATIUS.

—Una noticia en confiansa..
—¿Qué?
—S'están preparant grans entarugats.
—¡Ganga, senyor Cinto!..
—¡Muixoni!

que un carinyo agafat fins á tal punt es un carinyo massa.. *interessant*.

Caps de mesos vosté y jo aném buscant ab objecte oposat sens' deixarne un... si per alt ne deixés passar algún, fora cert son carinyo... no cobrant.

Pero com jo esquitxantlos vaig seguint y vosté arreplegantlos va corrent, lo resultat... resulta qu' es distint.

A mí no me la pinta: en aquest món, vostés las dispeseras son la gent que tenen més bon cor... si 'ls rals hi son.
PEPET DEL CARRIL.

LLIBRES.

LA TENDENCIA ARTÍSTICA. per D. Eusebio Passarell Dirla.—Tal es lo títul de la conferencia que ab aplauso general del concurs que omplia lo saló, doná en lo *Círcul artístich*, lo dia 15 del passat desembre lo conegut escriptor Sr. Passarell. Impresa avuy, conserva aquell ca'or y aquella vida que 's despren sempre dels traballs deguts als bons oradors, y que 'l Sr. Passarell es dels bons, ho demostra sempre que parla, ja desarrollant temas económichs, ja recorrent ab pas segur y gran facilitat brillantés y precisió de llenguatge lo camp espléndit de la literatura y del art. Agrahim al Sr. Passarell l'envío de son notable treball.

LO REGIONALISME EN LA NACIÓ, per D. J. Güell y Mercader.—Es un treball sustanciós, que enclou dintre de breus páginas un concepte clar y concret del tema que desarrolla. Lo Sr. Güell surt á la defensa del esperit regional en quant té de propi y expontáneo. L'esperit regional no solscab perfectament dintre de una gran nació, sinó qu' en molts cassos constituheix la nació mateixa. La unitat d' Espanya es ni més ni menos la historia de las nostras regions.

En lo treball del Sr. Güell está perfectament plantejat y hasta resolt lo problema. S'apoya l'autor en gran número de datos histórichs y arguments de sentit comú, sense traspasar may los límits de la especulació científica y apartantse de aquellas exageracions que ja en sentit unitari, ja en sentit separatista han tractat de desnaturalisar lo verdader concepte del regionalisme.

SEMPREVIVA.—Aixís se titula una lloa qu' en honor de Joseph Anselm Clavé ha escrit lo jove poeta D. E. Benages Cots, haventse estrenat ab molt bon éxit en lo Teatro de la *Ilustración obrera* de Tarragona.—Tota ella está escrita ab bèn contornejadas redondillas que revelan notable facilitat en l'art de la versificació.

GUÍA DE FIGUERAS Y PUEBLOS DEL AMPURDÁN, por D. Ramón Noguer y Bosch.—Sense que 'ns haja cabut la fortuna de veure 'l quadern segon, hem rebut lo tercer de aquesta interessant publicació, distingida ab premi en l'últim certamen científich-literari de Figueras.

Lo tercer quadern compren lo final de la Guía de Figueras y comensa la dels pobles del seu partit judicial, ordenats en bèn combinats itineraris.

Acompanyan al quadern un plano del partit judicial de Figueras y sis bonicas láminas glitográficas reproduhint vistas y monuments de aquella pintoresca comarca, entre 'ls quals se distingei-

TIPOS DE LA TERRA. (Dibuixos de Mariano Foix.)

Era una gloria barcelonina. ¡Ja no 'l veurém may més!

—No digui aixó, senyor Quím. ¿Als tres mesos de viudo, ja no 's recorda de la difunta?

xen l'antigua col·legiata de Lladó, lo Palau dels comptes de Peralada y la Torre de la iglesia de Borrassá.

SET DE JUSTICIA, per *D. Ramón Bordas y Estragués*.—Oportunament nos ocupárem de aquesta producció dramática, al ser estrenada ab éxit en lo *Teatro catalá*, per lo que avuy sols nos cal dir qu'hem rebut d'ella un exemplar esmeradament imprés en l'establiment tipogràfic de D. Pacia Torres, de Girona.

LA GRAN EXPOSICIÓ, poema festiu per *D. Joan Molas y Casas*.—Y allá va pèl mon lo quadern octau qu'es segons sembla, l'antepenúltim de la colecció. L'autor, acompanyat sempre del indispensable Mossén Borra, visita lo Pabelló supletori y las primeras naus del Palau de la Industria, fent xistosos consideracions sobre tot lo que troba al pas.

Lo quadern octau té més pàginas que 'ls precedents, está il·lustrat ab gran número de dibuixos y conserva 'l bon humor de sempre.

RATA SABIA.

PLANYS D'UN MESTRE D'ESTUDI.

¡Quí pogués tornar enrrera no més que déu ó dotze anys recordant los desenganys que hi tingut en ma carrera!

Llavoras ningú 'm manava, tot lo que volia feya, si volia jeure, jeya, si passejar, passejava;

vivia plé d'illus'óns, esperant un porvenir, ma ditxa veyá venir pensant ab las vacaci'ns.

De mals de caps, no 'n tenia, no 'm faltavan quatre duros, ni coneixia 'ls apuros.

¡Qué promte 'm passava 'l día!

Estudiava ab gran afany per se' un bon mestre d'estudi; no sabia ¡Déu m'ajudi!

que després passés un any sens cobrar ni una mesada, en un perpétuo badall no tenint a! cap-de-vall per tapal; ni una arengada!

¡Oh D. u! ¡qui pogués tornar á aquell bon temps d'alegría! ¡Mos llibres encar' tindria y .. me 'ls podria empenyar!

PICIÓ ADAM Y C.®

PRINCIPAL.

La senmana se 'n ha anat ab beneficis.

Primer lo de 'n Garcia qu'es l'actor de sempre, y que ab la seva predilecta pessa *El maestro de baile* demostra que per ell no passen los anys, ni 'l bon humor tampoch.

Prompte se 'n anirá á América y tornarà del altre món tan aixerit com sempre, ab gran alegría

y satisfacció dels que 'ns contém en lo número dels seus parroquians.

Després, lo benefici de 'n Peña ab *Cabeza de chorlito*.

Y á continuació 'l de 'n Manso, ab dos obretas, l' una casi nova, y l' altra nova del tot.

Parlemne una mica.

Como se empieza, de Miquel Echegaray, es una joguina plena de filigranas y carregada de ripis. Es la presentació del poeta mort de gana que ab lo manuscrit sota 'l bras, va de teatro en teatro, de actor en actor, implorant en vá que se 'l atengui.

Argument escás ó nulo del tot... personatjes convencionals... y versos á lo Camprodón *Asedia* rima set ó vuit vegadas ab *comedia: taladre*, com es natural, rima ab *padre*, y aixís sempre.

Los francesos dirían ab rahò que aquest género *c'est demodé*.. y no obstant aquí encara hi ha una gran part del públich que se 'l menja com brescas, porque en materia de teatro hi ha molta gent que va en tartana.

La joguina d' Estremera *La cáscara amarga*, es viva, tè un argument enrevessat y abunda en situacions xistosos.

Tal vegada aquesta mateixa abundancia la perjudica, porque l' obreta resulta excessivament llarga.

¿Vindrà la Nevada?

Uns días diuhen que sí; altres días diuhen que nó.

¡Ditxosas estrellas!

Es una fatalitat que hasta las més resplandents y brillants, á lo millor hajan de tornarse *estrellas ab qual!*...

LICEO.

Deixém la repetició de *Carmen* y de la *Gioconda* per parlar de las novedats

Diumenje *Lucia di Lamermoor* pera debut de la tiple Sra. Fons y del tenor Sr. Signoretí. (Senyor y *signoretí*, ¿no es cert que fa barret y barretina?)

Una vegada més se posá en evidencia la degeneració de lo que un día s' anomenava *il bel canto*.

No sols aquella música que siguié un día l' encant y 'l goig dels nostres guetos ha passat de moda, sinó que per més desdita ja casi no hi ha cantants que sápigán interpretarla.

Lucia tingué diumenje una execució fluixa y algun tan accidentada. 'N Signoretí no ha fet més que cumplir: en quan á la Srta. Fons estava á lo que sembla molt emocionada, y nosaltres al sentirli intentar notas picadas y atreviments que no li sortían prou bè, casi estavám més emocionats qu' ella mateixa, porque hauríam volgut, ja que de una espanyola 's tracta, que hagués trobat aquí la mateixa bona acullida, que á creure lo que diu la premsa, lo públich de Madrit sol dispensarli.

Resultat: una *Lucia* que sense ser un fracás, no va satisfacer á ningú.

Una mica més animat, pero no gayre més aparegué dimars *Il ballo in máscara*.

Però aquesta ópera s' ha sentit tantas vegadas y s' ha sentit tant ben cantada, que 'l públich ja no 's resigna á las execucions que no passen de regulars.

Lo tenor De Marchi siguié aplaudit en algunas

ocasions: la Sra. Grog recullí—segons crech—los primers aplausos de la temporada: la Sra. Fons una miqueta millor qu' en la *Lucia*, cantant la cansoneta del patje, y 'ls demés, d' aquella manera.

Per parlar del *Lohengrin* á càrrech de Signoretí arribo tart.

Es feyna que haurá de quedarse per la senmana próxima.

ROMEA.

Cap novedat.

Dilluns benefici del galan jove cómic senyor Fuentes.

Rebo una carta del simpátich actor, tan aficionat á fer pareados, ab lo següent redolí:

«Lo programa vé aquí dins: fassin quatre redolins.»

Jo li responch al instant:

—Está bè se li farán.

Ab la sarsuela *La cola del diablo*, mourá tabola.

Y després en lloch segon diu que farà *Al altre món*.

Y per últim y en lloch ters la joguina *Dos barbers*.

Fácil es de tal manera fè' una entrada de primera.

ESPANYOL.

Continúa funcionant los diumenjes la companyia de ópera per tots los gustos y per tots los gastos.

L' última festa va representar á la tarde *Faust* y al vespre *Norma*, atrayant una gran concurrencia.

Es lo que deya la minyona de casa:

—¿Qui no va al *opra* per cinquanta *centiments*?

TÍVOLI.

Frasquito es una sarsueleta aixerida dels bons temps en qu' encare se 'n escribían.

Una gran part del públich l' ha trobada molt gustosa, celebrantla com á cosa nova.

Es lo que succehiría molt sovint, sinó 's tingués tan olvidat l' antich repertori.

Hi ha produccions escénicas com lo vi ranci: com mes vellas més bonas.

En la interpretació de *Frasquito* sobressurt la simpática Zaldívar.

NOVEDATS.

Continúan los ensaigs dels dramas *El perro del hospicio*, *La idiota* y de la comedia catalana: *Servey de plata*.

Novedats ha de justificar lo títul que porta.

¡Novedats!... ¡Novedats!...

ELDORADO.

Senmana estéril d' estrenos.

Per ahir dijous estava anunciada la primera representació de la sarsueleta *Despacho parroquial*, estrenada á Madrit ab molt éxit.

Després de la qual seguirá la de *Ortografía*, que ja fa alguns días que 's remena.

CALVO Y VICO.

Próximament se posará en escena baix la direcció del Sr. Riutort, *Pedro el Bastardo*, estrenat aquesta mateixa temporada en lo *Teatro Español* de Madrit.

Veurem si 'ls ayres de Barcelona li donarán una vida més duradera que la que, á pesar dels

POBRES, POBRES Y MÉS POBRES.

Exposició permanent de Barcelona.

magnífichs versos en que l'obra abunda, van dispensarli las brisas del Guadarrama.

¡Son tantas las ocasiones en que 'ls gustos de Madrid y de Barcelona 's mostran contrapuntats!

CIRCO EQUESTRE.

Tambè aquí 's preparan cosas novas.

Tal será l'espectacle pantomímich de gran aparato titulat: *Garibaldi à Varese*, pròxim á estrenarse.

¿Creurían que no desconfío de veure posada al millor dia una pantomima titulada: *El primer marqués de Olérdola*?

N. N. N.

A LA EMILIA.

Escoltam, Emilia, un xich y no 't mostris tant ingrata, planter de pintadas flors que dús la mostra en las galdas.

No entench com ab tan bons ulls donas tan malas miradas, y té ta boca de mel per mí tant agras paraulas.

Jo crech que 'm vols castigar porque t' estimo un xich massa; si es aixís, fesme morir baix lo foch de ta mirada...

Tens més sal, nineta mèva, que no pas lo mateix Caba; m' estimo més los teus xavos que tot l'or del Banch d' Espanya; més prefereixo ton nas qu' un millò de nassos, maca.

Ta boca es la Primavera, tos bells ulls l' Istiu retratan, es imatge del Hivern la nèu que pinta ta cara; y de la estaciò del fruit...

¡ay!... lo millo' es no parlarne...

Patóns de cent graus Reaumur qui pogués fer á tas galdas;

aixis poguessin mos brassos servirte de boa, salada...

Tú ets ast hont mon cor don' voltas rostintse ab terrible calma; ests corch de ma post del pit que sempre frisòs treballa.

No 'm fassis pas més patir y vulgam d' una vegada que ja l' hivern ha arribat y al llit burro haig de posarme.

Apa, casemnos avia! qu' ara 'l ser solter ja 'm cansa, y tot fret, al veurem sol entre 'ls llensols de bugada, m' arribo á creure molts cops, ab lo cor ple de frisansa, qu' estich morintme, perdut entre 'l glas de la Groetlandia.

VICTOR RAHOLA.

Los constructores dels edificis de la Exposició ja han comensat á cobrar un plasso de lo que acreditan, y era tan lo qu' estavan contents que no sabían lo que 'ls passava.

La majoría d' ells miravan y remiravan los bitllets, com si 'ls causés extranyesa que las arcas municipals tinguessen fondos encare, després de tants tiberis y xerinolas

En un rapte de alegría nombraren una comisió que aná á felicitar el Marqués de Olorar-endolas.

Y aquest digué que tot s' aniria pagant, tan prompte quedessin terminadas per la Direcció general d' obras las liquidacions finals y las recepcions definitivas dels edificis...

Al arribar aquí demanó la paraula.

De las paraulas dels Sr. Marqués se deduheix

que 'ls edificis després de prop de dos mesos de tancada l' Exposició, no han sigut objecte encare del requisit de la recepció que la lley ordena.

¿S' ha vist may un desordre més gran?

Ara sí que podem dir: «quan fou mort lo combregaren.»

Y lo més notable es que 'l combregaren ab rodas de molí.

Allea jacta est.

Van dir que havia de ser catalá ilustre, y ho será, pesi á qui pesi, costi lo que costi.

D. Joseph Masriera ha sigut encarregat de pintarli la fesonomia.

Y 'l gran literat D. Joan Sol y Ortega de cantar las sèvas glorias en una extensa biografia.

—¿Perqué dimontri haurán nombrat al Sr. Sol, biógrafo de S. E. lo primer marqués de Olérdola?

—Molt sencill. per seguir la corrent.

—¿Quina corrent?

—Home, no sigas tonto: la corrent de tréureli los drapets al sol.

Tambè D. Ignasi ha lograt lo que desitjava.

Se publicarán dos volums referents á la passada Exposició Universal, un dels quals compendrà 'ls elogis dirigits á la mateixa, y l' altre las censuras de que ha sigut objecte.

¿Y no hi haurá medi de que 's publiqui un tercer volum que continga 'ls comptes detallats de la Grrran Exposició?

Aquí voldria veure 'l, D. Ignasi.

Pero no hi ha perill de que ho demani. Massa sab que ab aquest tercer volum á la pobra Exposició li arreglarían los comptes.

¿Es Comelerán, Commelerán ó Conmelerán?

Perque succeheix ab aquest nom lo que ab aquella manxega, que va anar á casa un procurador preguntant:

—¿Vive aquí el Sr. *Percuraor*?

Los dependents del procurador van esclafir la rialla, y la manxega, picada afegí:

—¿De qué se rien Vds? de que he preguntao por el Sr. *Percuraor*? Pues aun se decirlo de otro modo. ¿Vive aquí el Sr. *Precuraor*? Y si ni así les preguntaré por el Sr. *Porcuraor*...

Repeteixo.

¿Es *Percuraor*, *Precuraor* ó *Porcuraor*? ¿Es *Comelerán*, *Commelerán* ó *Conmelerán*?

Lo *Diari de Barcelona*, com la manxega del quento, encare ha trobat un altra manera de anomenarlo. Unas vegadas li diu *Comelerán* y otras *Comelarán*, com si tractés de introduhir en la Academia de la llengua la famosa qüestió de las *as* y de las *es*.

De totas maneras resulta que 'l nou académich es un home tan famós, y tó 'l seu nom estampat en la portada de tants llibres, que ni després de ser elegit sabém á punt fixo com se diu.

Un detall curiós.

Los sillóns de l' Academia están designats ab las lletras del alfabet.

Cada Académich ocupa una lletra.

Al contrincant del Sr. Perez Galdós li ha tocat la lletra M.

Inicial de Memo, Mico, Meló y otras exquisitats.

L' anécdota que vaig á contarlos, podria titularse: *Com succeheix moltas vegadas*.

Perque moltas vegadas succeheix que vè á Barcelona una Companyia de opereta extranjera, ab cada dona guapa y apetitosa, capás de fer desca-rrilar á un sant, quan mes á un bolsista.

Y als pochos días se diu:—¿Saben la Marruixini? —Aquella tan guapa, tan salada, que té uns ulls tan preciosos y unas pantorrillas tan ben fetas?

—La mateixa.

—¿Qué ha succehit?

—Res, que ja no forma part de la companyia... Ara 's dedica á cantar duos de amor ab un bolsista.

Y passen días, senmanas, y algunas vegadas hasta passen mesos.

La Marruixini gasta y derrotxa: vesteix com una princesa, 's passeja en cotxe, va carregada de joyas.

—Se coneix que 'l bolsista fa bonas—diu tothom contemplant aquell aparador ambulat de brillants y esmeraldas.

Pero un día ¡crach!...

—¿Saben fulano?

—¿Qué?

—Ha desaparecut deixant un descubert de mitj milió de duros. Lo pobre Sr. Tal-te-voldria pagar la festa.

—¿Y la Marruixini haurá fugit ab ell?

—Cá, pobreta, la Marruixini s' ha quedat á las capsas, pelada com una rata.

—¿Y donchs, aquellas joyas?

—Lo bolsista se las ha endudas... No li ha deixat ni una agulla de cap.

Pochos días després la Marruixini, ja enterament desperta de aquell somni de luxo y de grandesa, 's frega 'ls ulls, y recordantse de qu' es artista, telegrafia al seu empresari:

«Estich més guapa que may: m' hi engreixat una mica. Si 'm necessita á la sèva companyia, li agraphiré que m' envihi mil franchs y 'm posaré en camí immediatament.»

¡Cosi va il mondo, bimba mia!

D. Joan Mañé y Flaquer ha publicat un eloqüent article, demanant que 's tiri á terra l' *Hotel Internacional*.

Dona, al efecte, rahóns poderosas, basadas en las condicions baix las quals se va permetre la construcció del edifici.

Parla de negocis y fa certas insinuacions, que vaja la rahò li sobra.

Sí, senyors, sí; D. Joan té 6,760 *metros cúbichs* de rahò.

Y ara que hi estém posats, fem una cosa, don Joan.

Declarém la guerra á tot lo que ocupa ilegalment la vía pública, á totas las construccions fetas ab trampa, á tots los edificis més ó menos provisionals que fan olor de negoci.

¡Guerra á l' *Hotel Internacional*!

¡Guerra al Panorama de Waterloo, que ocupa part de una plassa y part de uns terrenos que sigueren carretera de Ronda!

¡Guerra á la baluerna de mahóns y zinch que s' ha aixecat al carrer de Fontanella, ab l' excusa d' establirhi en café-restaurant, que havia de funcionar durant l' Exposició!

ESCOLANADAS.

Quan los aprenents de bisbe son sols á la sagristia, s' entretenen d' aquest modo, ensajant la lletania.

¡Guerra á tot lo irregular, á tot lo ilegal, á tot lo trampós, costi lo que costi y caygui qui caygui!

Al arribar aquí ja 'm sembla sentirlo, D. Joan. Vosté dirá:—Per ara limitemnos al *Hotel internacional*... Lo demés deixemho estar.

—¿Cóm s' entén? ¿Vosté un periodista tan valent, que allá abont posa l' ull posa la bala; vosté, un patriota tan enter, que may ha girat l' espatlla per ningú, ara que 's presenta l' ocasió de immortalisarse, 's negará á pendre part en un nou siti de *Girona*?

Badila s' ha contractat com actor en lo Teatro de Lope de Vega de Valladolid.

Rés: un torero que s' ha cansat de picar toros y ara 's dedica á picar *sarsuelas*.

No deixin de aprofitar lo bon temps per anar á Montserrat.

—Pero ¡qu' está dihent!—exclamarán sens dupte —¿bon temps per anar á Montserrat, l' estació de hivern, en que 'ls días son curts, y quant está núvol plou ó neva, y quan está seré glassa?

—Si, senyors; perque jo no 'm refereixo á las famosas montanyas, sinó al famós Panorama de las inmediacions del Parch, que ab sos preciosos dioramas dels sitis m s pin oreschs que 's troban al pas, mentres un va pujant y ab l' hermosa y extensa vista que 's descubreix desde 'l safreig dels

monjos y finalment ab una magnífica reproducció de las misteriosas covas de Collbató, convida á una visita, durant la qual la vista 's recrea, admirant l' ingeni dels que tan perfectament han sabut reproduhir aquella maravella catalana.

Lo viatge es baratíssim Billets de ida y vuelta; dos ralets.

Per cert que desde que la empresa ha introduhit aquesta rebaixa ha aumentat considerablemet la afluencia de visitants.

¿Saben aquells politrochs de la Rambla, que van costar 35 duros cada un?

Ara 's treuen á subasta, á duro per politroch

Aixis son tots los negocis de la Casa Gran.

Y 'ls millors son aquells en que sobre 35 duros se n' hi perden 34.

El Barcelonés reproduheix un article encomiastich del primer Marqués de Olérdola que ha publicat á Paris *Le Moniteur de l' Exposition de 1889*.

D' ell resulta que D. Francisco es un ser providencial que ha fet tot lo que avuy dia té Barcelona y hasta lo que no té, perque, segons l'

article, D. Francisco ha desviat la *Riera de 'n Malla*, y aixó que quan plou la *Riera de 'n Malla* passa sempre per davant de casa mèva. «El cauce seco de 'n Malla—diu l' article—que quitaba toda su poesia al Ensanche.»

Aquest article que á pesar de semblar escrit pera la Xina, traduheix *El Barcelonés* lletra per lletra, proclama á D. Francisco amant dels obrers y jefe del partit socialista de Barcelona, está firmat per un tal H. SEBE.

En veritat que no hi ha res pitjor que tenir *Sebes* al cap.

A Alcoy es tanta la miseria, que tractan d' establir una cuyna económica

Aquí á Barcelona som m s felissos.

Al *Hotel de ville* ja fa molt temps que funciona una cuyna de luxu.

Se queixa un periódich de qu' encare no s' haja posat á disposició del públich l' ascensor del monument de Colón.

No s' impacienti 'l periódich a'udit, que segons noticias hi ha al Ajuntament una idea esparrant.

La idea d' establir al cim del monument una oficina de contabilitat per us dels acreedors de la corporació municipal.

GENT DE CERVESERIA.

Un que beu molt y llegeix poch.

Un que beu poch y llegeix molt.

Y quan se presenti un inglés, li dirán desde 'l ull de la columna:

—Ja veurá, puji aquí dalt.

Ara que 'l doctor Giné s' ha encarregut de redactar un nou reglament de higiene, extenentlo no sols al servey que fins ara s' ha conegut ab aquesta denominació y del qual acaba de ferse 'n càrrech l' Ajuntament, me permetré ferli una advertencia.

Lo Dr. Giné sembla que divideix lo Cos municipal de Sanitat en quatre comissions: Higiene ó policia sanitaria general: Higiene ó policia sanitaria especial: Medicina administrativa y demográfica sanitaria, y Asistencia médica domiciliaria.

Tot aixó está molt bè; pero hi falta un rengló important: «Higiene de la taula ab relació als regidors.» Prescriure lo que han de menjar, cóm han de menjar y sobre tot cóm han de pagarho.

Perque la falta de higiene en materias manducatorias, sol produhir grans estragos en los ventrells y en las butxacas.

Una senyora ja d' edat, que porta dents postizas se distingeix pel seu caràcter murmurador.

Lo qual va fer que un día diguessen d' ella:

—¡Quin modo de mossegar! Aquesta senyora á lo menos gasta una dentadura cada mes!

DONYA ESTRELLA.

Diuen que en los seus bon temps va fè un paper molt brillant; pero avuy, per brillá un xich ha de fregar-se bastant.

Trobantse en lo teatro, un espectador, tenia á la fila del davant una senyora ab un barret monstruós que li tapava tot l' escenari.

Terminada la representació del acte primer, prengué la resolució de dirigir una súplica al marit de aquella molestosa esclava de la moda.

—Dispensi.

—¿Qué se li ofería?

—Me permeto suplicarli que 'm fassi l' obsequi de dir á la seva senyora que 's tregui 'l sombrero, porque 'm priva de veure la funció.

Lo marit excusantse:

—Veurá, díguili vosté mateix, que jo no m' atreveixo.

En Pau es un cassador de boquilla. En todas las sevas expedicions de cassa ha mort un gafarró, y á pesar de tot conserva la afició á sortir pèl món ab l' escopeta y 'ls gossos.

Aixó sí, raras vegadas torna á casa seva ab lo sarró buit: lo que no mata ell, ho matan los altres y en Pau se dona 'l gustasso de comprarho per fer l' home.

Un día un pagés va endossarli una llebra que al menos feya vuit días qu' era morta.

—¡Mira quina llebrassa que hi mort! diu entregantla á la seva dona, al arribar á casa seva.

La dona de 'n Pau, que ab una mica més tè una basca, al sentir aquella pestilencia, exclama:

—Noy, crech que has fet un' obra de caritat en matar aquest animal: si l' arribas á deixar, era capás d' encomenar lo cólera á todas las llebras de la comarca.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Bu fo ne ta.*
2. XARADA-CONVERSA.—*Tona Hostalrich.*
3. ANAGRAMA.—*Ocás-Soca-Cosa-Caso-Caos-Osca*
4. MUDANSA.—*Plat-Plet.*
5. INTRINGULIS DOBLE.—*Donas.*
6. GEROGLÍFICH.—*Es d' ases lo dir pensava*

LLIBRERÍA ESPANYOLA.—Rambla del Mitj, n.º 20, Barcelona.

I. LOPEZ EDITOR

Nueva publicacion

LOS DESTERRADOS DE LA TIERRA

por ANDRÉS LAURIE

Han salido á luz 2 cuadernos con láminas. Valen una peseta cada cuaderno, publicados en la forma de los de Verne.

LOS BUQUES SUBMARINOS

por D. EMILIO RUIZ DEL ARBOL

Capitan de Fragata.

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

HENRY DE KOCK

LA QUERIDA DEL CORONEL

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

PAUL DE KOCK

GUSTAVO EL CALAVERA

Edicion completa. Ptas. 0'50.

LO POLISSON

COMEDIA EN UN ACTE Y EN VERS

DE

J. MARÍA POUS

Ptas. 1.

¡NO VA MAS!

MONÓLECH EN VERS

ORIGINAL DE

E. AULÉS

2.ª edició Ptas. 0'50.

IDILIS

de APELES MESTRES

EDICIÓ ILUSTRADA

PER

L' AUTOR

Un tomo en 4.º, Ptas. 6.

¡FLOR DE UN DIA! — ESPINAS DE UNA FLOR...

POR

D. MANUEL ANGELON

2 tomos en 8.º con preciosa cubierta al cromo, Ptas. 6.

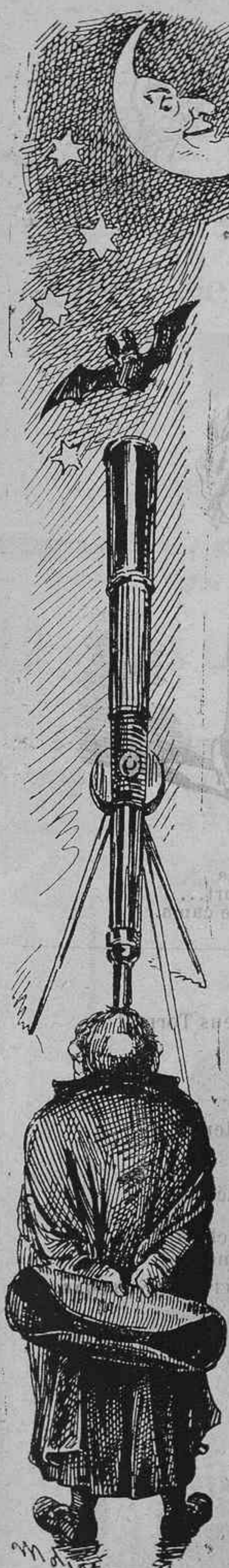
ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA

Preu 2 ralets

per

tot arreu

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebra a volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

Súplica al Sr. Alcalde, marqués de la O, ciutadà benemèrit, català il·lustre, etc.

Sr. Paco, jo li envío de tot cor la enhorabona perquè lo títol li han dat de Marqués; mes una estona li demano que m' escolli, que, com jo, li agrahirán tots los vehins del Ensaxe.

Ja sab que de tan en tan lo cel segon á bè enviarnos aygua, deixant los carrers plens de fanch, llot y pastetas de dos ó tres panis ó més

Sabrá que aquests últims días un senyor molt ben mudat per no fer prima-ercera, va fe un salt y ¡des litxat! va enfonzarse y ara es l' hora que no se 'n sab d' ell res més; puig encar que va buscarse va dar per resultat .. res.

Ab aixó si vosté prima que de tals mals nos lliurém vingui á dar una total, y de cor li agrahirém que fassi tots los possibles per deixarho bè com cal que hay fango fins á jonollo com va di' un municipal:

J. STARANSA.

II.

—Un hu-dos se 'n va á tres-quarta ab la Tot y sa cosina, y ab tres may hi vol anar... vaja, á mi no me la pinta.

J. T. ANGUILA.

ANAGRAMA.

Allá á París l' altre día, segons en Tot m' ha contat, uns quants ximpls van dar crits de protesta tot Total.

E. CASELLAS.

ENDAVIÑALLA.

Tant al dret com al revés nom de bestia pots trobarme: al dret animal feréstech; al revés sol dar frisansa.

Si vols trobarho, ab tres lletras ne tens prou per acertarme.

J. ABRIL.

TRENCA-CLOSCAS.

PERE GILI SACIT

OLÉRDOLA.

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títol de un drama castellá.

BRUNO DURÁN.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9.— Personatge polítich francés.

4 4 3 1 5 9 9 2.— Un peix.

1 5 9 1 5 9 5.— Nom de dona.

5 6 7 8 4 5.— " " "

7 2 3 4 5.— Notable director d' orquesta.

4 8 2 6.— Ciutat d' Espanya.

1 2 3.— Animal.

4 8.— " "

6.— Consonant.

SUTERO FUROR Y C.^a

UNA ARTISTA DEL ALCÁZAR ESPANYOL.

Avuy lo medi més bo de guanyar diners y fama es portá un vestit ben curt... y ensenyá un bon tros de cama.

CONVERSA.

—¿Ahont vas demá, Llorens Torres?

—Potse vaji á Granollers

—¿Allá vas?

—Sí, ja xicota

ja 'm deurá esperar.

—¿Ja tens

xicota?

—Sí, y es la nena

més maca que hi ha al Vallés.

—¿Cóm se diu?

—Fa ben poch rato

que t' ho he dit ben clarament.

PEPET D' ESPLUGAS.

GEROGLIFICH.

×

MA

|

I

MA

E

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23